

- 2b Listy iba na líci zelené, na rube svetlosivé až sivozelené, veľmi husto krátko hviezdovito plstnaté 2. *H. nummularium*
- 3a Listy aspoň na rube sivé, plstnaté. Lupienky obrátene vajcovité, výrazne dlhšie ako široké 3. *H. canum*
- 3b Listy na rube zelené, roztrúsene zväzkovito chlpaté. Lupienky široko obrátene vajcovité až okrúhlasté, ± rovnako dlhé ako široké 4
- 4a Listy kvitnúcich stoniek kopijovité, na vrchole končisté. Kvetné púčiky guľovitité, na vrchole okrúhlasté. Korunné lupienky 5–9 mm dlhé; semenník husto zväzkovito chlpatý 4. *H. rupifragum*
- 4b Listy kvitnúcich stoniek podlhovasté, na vrchole tupé. Kvetné púčiky vajcovité, zväčša na vrchole končisté. Korunné lupienky 7–10 mm dlhé; semenník riedko zväzkovito chlpatý 5. *H. alpestre*

1. *Helianthemum grandiflorum* (Scop.) DC.

Deväťorník veľkokvetý

Helianthemum grandiflorum (Scop.) DC. in Lam. et DC. Fl. Franc. 4, ed. 3, p. 821, 1805.

Bas.: *Cistus grandiflorus* Scop. Fl. Carn. ed. 2, 1, p. 377, 1772.

Syn.: *Helianthemum chamaecistus* auct. non Mill. 1768 – *H. nummularium* auct. non (L.) Mill. 1768 – *H. vulgare* Gaertn. 1788 – *H. obscurum* var. *grandiflorum* (Scop.) Pers. 1806 – *H. chamaecistus* var. *grandiflorum* (Scop.) Fiek 1881 – *H. hirsutum* var. *grandiflorum* (Scop.) Oborny 1885 – *H. chamaecistus* subsp. *barbatum* var. *grandiflorum* (Scop.) Grosser 1903 – *H. nummularium* var. *grandiflorum* (Scop.) C. K. Schneid. 1909 – *H. ovatum* subsp. *grandiflorum* (Scop.) Hayek 1925 – *H. chamaecistus* subsp. *grandiflorum* (Scop.) Domin 1936 – *H. vulgare* β *grandiflorum* (Scop.) Roth 1827.

Trsnaté polokry, 10–30(–40) cm vysoké. Stonky od bázy rozkonárené, poliehavé alebo vystúpavé, v dolnej drevnatej časti roztrúsene chlpaté, vyššie riedko alebo husto chlpaté až bledosivo plstnaté. Listy s prílistkami, protistojné, krátko stopkaté (stopka 2–4 mm dlhá), mäkké (nie tuhé a kožovité), čiarkovito podlhovasté, úzko vajcovité alebo vajcovité, elipsovité až obrátene kopijovité, na báze klinovité, celistvookrajové, spravidla na okraji podvinuté alebo ploché, na vrchole končisté alebo zaokrúhlené, (8–)15–30(–35)×3–10(–12) mm veľké, na líci roztrúsene pritisnuto dlho zväzkovito chlpaté, na rube roztrúsene zväzkovito chlpaté až holé, na oboch stranách zelené, žilnatina (okrem hlavnej žily) nevýrazná. Prílistky čiarkovito kopijovité, (2–)4,5–10(–12) mm dlhé. Strapcovitý závinok 2–11(–13)-kvetý. Kvetné púčiky vajcovité, na vrchole krátko končisté až končisté alebo úzko vajcovito kopijovité, na vrchole dlho končisté. Stopky kvetov (4–)6–10 mm dlhé, husto plstnaté, po odkvitnutí nadol ohnuté. Vnútorne kališné lístky (4–)5–10(–11) mm dlhé, medzi žilkami spravidla takmer úplne pokryté kratučkými hviezdovitými chlpmi, matné alebo medzi žilkami holé až roztrúsene krátko hviezdovito chlpaté, lesklé. Korunné